

การศึกษาระยะเวลาและการเคลื่อนที่ในการทำงาน

ในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้

วราภร สุริย์จามร

ฝ่ายเศรษฐกิจป่าไม้

กองแผนงาน กรมป่าไม้

คำนำ

อุตสาหกรรมแปรรูปไม้มีความสำคัญต่อประเทศในการเพิ่มมูลค่าของสินค้าไม้
ให้สูงขึ้น โรงเลื่อยเป็นโรงงานแปรรูปไม้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งดำเนินการแปรรูปไม้จากไม้ซุงท่อน
เป็นไม้แปรรูปต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมการก่อสร้าง อุตสาหกรรม
ผลิตเครื่องเรือนตกแต่งบ้าน และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่มีการใช้ไม้แปรรูปเป็นวัตถุดิบ เคมี
เรามีวัตถุดิบมากมาย และค่าจ้างแรงงานถูก ปัญหาในการแปรรูปไม้ไม่ค่อยเห็นชัด ต่อมา
วัตถุดิบไม้เริ่มขาดแคลนและปัญหาเรื่องค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรง
ต่อกิจการอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ ทำให้ต้นทุนในการผลิตไม้แปรรูปมีมูลค่าสูงขึ้น ซึ่งบางครั้ง
ถึงกับทำให้กิจการแปรรูปไม้บางแห่งต้องหยุดกิจการหรือเลิกดำเนินการไป บางแห่งที่อยู่ได้
ก็ในลักษณะขาดทุน แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ก็คือ การลดต้นทุนในการผลิต
ทางหนึ่งที่เป็นไปได้และไม่คิดว่าสมควรจะจัดดำเนินการในอนาคตก็คือ การลดระยะทาง
ในการเคลื่อนที่และลดระยะเวลาในการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพ
มากขึ้นกว่าเดิม ต้นทุนส่วนเกินที่แฝงตัวอยู่ในขั้นตอนต่าง ๆ ก็จะลดลง ทำให้ประหยัด
ต้นทุนในการผลิตได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นทางแก้ที่ไม่ต้องเกิดปัญหาแรงงาน ในกรณีใดคนงาน
ออกเพื่อลดต้นทุน การดำเนินการดังกล่าวเป็นการแก้ไขปัญหาแบบอ้อมชอมด้วยกันทั้งสอง
ฝ่าย ข้อมูลที่ได้นี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นที่เสนอแนะ เพื่อจะได้มีการดำเนินการต่อไป
เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ๆ ที่เกิดขึ้น

กองแผนงาน

การศึกษาระยะเวลาและการเคลื่อนที่ในการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีโรงงานแปรรูปไม้ทั้งสิ้น จำนวน ๔๓๒ โรงงาน กระจายอยู่ทั่วประเทศ ในกรุงเทพมหานครมีโรงงานแปรรูปไม้รวมทั้งสิ้น ๓๕ โรงงาน ภาคกลางยกเว้นกรุงเทพฯ มี ๑๖๒ โรงงาน ภาคเหนือมี ๖๒ โรงงาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี ๓๑ โรงงาน และภาคใต้มี ๑๐๑ โรงงาน โรงงานแปรรูปไม้เหล่านี้เป็นกำลังสำคัญในการผลิตไม้แปรรูปออกสู่ตลาด แต่ก่อนปริมาณไม้ในป่ามีมากมายประกอบกับค่าจ้างแรงงานถูก การดำเนินการในโรงงานแปรรูปจึงมีต้นทุนต่ำผลตอบแทนสูง ปัจจุบันจำนวนไม้ที่ทำออกจากป่าลดลงโดยเฉพาะได้มีมติ ครม. ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๒ ให้ปิดป่าลดการทำไม้ลง ๕๐% และค่าจ้างแรงงานสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้ต้นทุนในการดำเนินการสูงขึ้นมาก โรงงานแปรรูปไม้บางส่วนต้องหยุดกิจการลง การดำเนินการก็เริ่มมีการลดต้นทุนบางส่วนที่ไม่จำเป็นออก เช่นลดจำนวนคนงานลง ฯลฯ การศึกษาระยะเวลาและการเคลื่อนที่ในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ โดยเฉพาะโรงงานแปรรูปไม้จะเป็นการหาจุดมาตรฐานเพื่อที่จะสามารถควบคุมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาการใช้เวลาและการเคลื่อนที่ในการทำงาน
๒. เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้เวลาและการเคลื่อนที่ในการทำงาน

ในรูปแบบต่าง ๆ กัน

๓. เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพและเวลาที่ใช้ในการแปรรูปไม้ตลอดสายงาน

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

๑. วิธีดำเนินการและรวบรวมข้อมูลการศึกษา ใช้แบบสอบถามในการศึกษา โดยให้นักขอลงนามให้สามารถกรอกรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการศึกษาระยะเวลาและการเคลื่อนที่ในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้อย่างทั่วถึงแล้วจึงเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการสัมภาษณ์ สอบถาม ตลอดจนการวัดไม้ จับเวลาตามจุดต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานในโรงงาน การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๒๒ โดยมีโครงการเก็บข้อมูลทั่วประเทศ แต่เนื่องงบประมาณที่ได้รับจำนวนจำกัดจึงดำเนินการได้เฉพาะภาคเหนือและภาคใต้บางส่วน ดังนี้

ภาคเหนือ	จำนวน	๒๑	โรงงาน
ภาคใต้	จำนวน	๑๒	โรงงาน
รวม	จำนวน	๓๓	โรงงาน